ZAKON O POREZU NA DOBIT ("Sl. novine FBiH", br. 15/2016 i 15/2020)

ZAKON O POREZU NA DOBIT ("Sl. novine FBiH", br. 15/2016 i 15/2020)

I. OPĆE ODREDBE

Član 1

(1) Ovim zakonom definira se: obveznik poreza na dobit, metodologija utvrđivanja porezne osnovice, plaćanje i naplata poreza na dobit, otklanjanje dvostrukog oporezivanja, grupno oporezivanje, oporezivanje kod statusnih promjena, porezni poticaji, transferne cijene, kaznene odredbe za prekršaje koji se odnose na povrede odredbi ovog zakona kao i druga pitanja od značaja za utvrđivanje poreza na dobit koji se prema ovom zakonu plaća u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija).

(2) Raspodjela i pripadnost prihoda od poreza na dobit utvrđuje se posebnim zakonom.

Član 2

(1) U smislu ovog zakona primjenjuje se značenje pojmova koji su definirani u drugim zakonima i propisima u Federaciji i Bosni i Hercegovini, ukoliko u ovom zakonu nije izričito navedeno drugačije značenje.

(2) U smislu ovog zakona primjenjuju se sljedeći pojmovi:

a) pojam "***porezni obveznik"*** znači svako lice koje podliježe plaćanju poreza na dobit prema ovom zakonu;

b) pojam *"lice"* znači svako fizičko ili pravno lice;

c) pojam ***"pravno lice"*** znači bilo koji oblik organizacione cjeline koji ima zakonska prava i obaveze, te se osniva da bi se ostvario određeni cilj i djeluje u skladu sa zakonskim propisima uz upisivanje u odgovarajući registar koji vodi nadležni organ;

d) pojam "***povezano lice***" znači bilo koje lice koje je povezano sa poreznim obveznikom na način predviđen ovim zakonom;

e) pojam "***finansijske institucije"*** obuhvaća banke, osiguravajuća društva, društva za reosiguranje, lizing društva, mikrokreditna društva, društva za upravljanje investicijskim fondovima, investicijske fondove, brokerska i dilerska društva;

f) pojam "***nadzorni organ"*** obuhvaća Agenciju za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, Agenciju za bankarstvo Republike Srpske, Agenciju za nadzor osiguravajućih društava Federacije Bosne i Hercegovine i Agenciju za osiguranje Republike Srpske;

g) pojam "***računovodstveni propisi***" obuhvaća zakonske i podzakonske akte iz oblasti računovodstva i revizije koji se primjenjuju na teritoriji Bosne i Hercegovine, te Međunarodne računovodstvene standarde - MRS i Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja - MSFI;

h) pojam "***finansijski izvještaj***" obuhvaća bilans stanja, bilans uspjeha, izvještaj o promjeni kapitala, izvještaj o novčanim tokovima;

i) pojam "***dobit"*** znači iskazana ukupna dobit prije poreza na dobit.

II. OBVEZNICI POREZA NA DOBIT

1. Porezni obveznik

Član 3

(1) Obveznik poreza na dobit je privredno društvo i drugo pravno lice rezident Federacije koji privrednu djelatnost obavlja samostalno i trajno prodajom proizvoda i/ili pružanjem usluga na tržištu u Federaciji, Republici Srpskoj, Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Brčko Distrikt) ili na inozemnom tržištu radi ostvarivanja dobiti.

(2) Obveznik poreza na dobit je i podružnica pravnog lica iz Republike Srpske i Brčko Distrikta, a koja je registrirana na teritoriji Federacije, za dobit koju ostvari poslovanjem u Federaciji.

(3) Obveznik poreza na dobit je i poslovna jedinica nerezidentnog pravnog lica koja posluje putem stalnog mjesta poslovanja na teritoriji Federacije i koja je rezident Federacije.

(4) Obveznik je i nerezident na osnovu ostvarenog prihoda od rezidenta Federacije.

2. Lica koja ne podliježu porezu na dobit

Član 4

(1) Lica koji ne podliježu porezu na dobit su:

a) Centralna banka Bosne i Hercegovine;

b) organi državne, federalne i kantonalne uprave i lokalne samouprave;

c) federalne, kantonalne i lokalne ustanove, zavodi, vjerske zajednice, političke stranke, sindikati, komore, udruženja, dobrovoljna vatrogasna društva, turističke zajednice, sportska društva i savezi, fondacije, zaklade, ustanove, humanitarne organizacije, pravna lica kojima je posebnim propisima povjereno obavljanje upravnih poslova iz nadležnosti organa uprave i druga pravna lica registrirana za obavljanje neprofitne djelatnosti u Federaciji i koji ostvaruju prihode na osnovu: prihoda iz budžeta ili javnih fondova države, Federacije, kantona i jedinica lokalne samouprave; prihoda na osnovu sponzorstva ili donacija u novcu ili naturi, članarina, naknada kao i prihoda od prodaje ili prijenosa dobara, osim dobara koja se koriste ili su se koristila za obavljanje djelatnosti na tržišnom osnovu.

(2) Ako pravna lica iz stava (1) tačka c) ovog člana, koja su registrirana u skladu sa posebnim propisima, obavljaju neku tržišnu djelatnost te ostvaruju i druge prihode sa tržišta, izuzev prihoda navedenih u stavu (1) tačka c) ovog člana, obveznici su poreza na dobit za dobit koju ostvare obavljanjem takvih djelatnosti.

(3) Ako pravna lica iz stava (2) ovog člana ne podnose prijave kao obveznici poreza na dobit, Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Porezna uprava) će po službenoj dužnosti ili na prijedlog poreznog obveznika ili drugih zainteresiranih lica rješenjem utvrditi da su ta pravna lica obveznici poreza na dobit za tu djelatnost ili za prihode koji nisu navedeni u stavu (1) tačka c) ovog člana.

3. Rezident i nerezident

Član 5

(1) Rezident Federacije, u svrhu ovog zakona, jeste pravno lice koje ispunjava jedan od sljedećih uvjeta:

1. sjedište pravnog lica je upisano u sudski registar poslovnih subjekata u Federaciji,

2. mjesto stvarne uprave i nadzor poslovanja pravnog lica se nalazi na teritoriji Federacije.

(2) Nerezidentom se smatra pravno lice čije je sjedište van granica Bosne i Hercegovine i/ili čije se mjesto stvarne uprave i nadzora poslovanja nalazi van granica Bosne i Hercegovine.

4. Poslovna jedinica nerezidenta

Član 6

(1) Poslovnom jedinicom nerezidenta smatra se stalno mjesto poslovanja putem kojeg nerezidentno pravno lice obavlja poslovanje u cijelosti ili djelimično.

(2) Pojam stalno mjesto poslovanja obuhvaća:

a) sjedište uprave,

b) podružnicu,

c) poslovnicu,

d) tvornicu,

e) radionicu i

f) rudnik, naftne ili plinske izvore, kamenolom ili bilo koje drugo mjesto iskorištavanja prirodnog bogatstva.

(3) Stalno mjesto poslovanja predstavlja i gradilište ili građevinski ili instalaterski projekt, ukoliko poslovanje traje duže od šest mjeseci.

(4) Pojam stalno mjesto poslovanja obuhvaća i pružanje usluga, uključujući i savjetodavne usluge od pravnog lica putem zaposlenih ili drugog lica koje je u tu svrhu angažiralo pravno lice, ukoliko se djelatnost odnosi na isti ili povezani projekt u Federaciji u periodu ili periodima koji ukupno traju duže od tri mjeseca u bilo kojem dvanaestomjesečnom periodu.

(5) Izuzetno od odredbi st. od (1) do (4) ovog člana, stalnim mjestom poslovanja ne smatra se:

a) korištenje objekata isključivo u svrhu skladištenja, izlaganja ili isporuke proizvoda ili roba koje pripadaju tom pravnom licu;

b) držanje zaliha proizvoda ili roba koje pripadaju tom pravnom licu isključivo u svrhu skladištenja, izlaganja ili isporuke;

c) držanje zaliha proizvoda ili roba koje pripadaju tom pravnom licu isključivo za potrebe prerade koje obavlja drugo pravno lice;

d) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo u svrhu nabavke proizvoda ili roba ili prikupljanja informacija za sebe;

e) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo u svrhu obavljanja drugih sličnih pripremnih ili pomoćnih djelatnosti za pravno lice;

f) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo zbog kombinacije djelatnosti spomenutih u tačkama od a) do e) ovog stava, pod uvjetom da je cjelokupna djelatnost stalnog mjesta poslovanja, koja se javlja kao rezultat te kombinacije, pripremnog ili pomoćnog karaktera.

(6) Izuzetno od odredbi st. (1) i (2) ovog člana, kada pravna lica - osim posrednika sa samostalnim statusom na kojeg se primjenjuje stav (7) ovog člana - djeluje uime nekog pravnog lica, te ima ovlaštenje da u Federaciji zaključuje ugovore uime i za račun tog pravnog lica, smatra se da to pravno lice ima stalno mjesto poslovanja u Federaciji ukoliko aktivnosti tog pravnog lica nisu ograničene na djelatnosti navedene u stavu (5) ovog člana, koje, iako

se obavljaju putem stalnog mjesta poslovanja, ne bi se smatralo stalnim mjestom poslovanja u skladu sa odredbama ovog stava.

(7) Ne smatra se da pravno lice ima stalno mjesto poslovanja kada obavlja poslovne djelatnosti samo putem posrednika, glavnog komisionara ili drugog zastupnika sa samostalnim statusom, pod uvjetom da taj zastupnik djeluje u okviru svoje redovne poslovne djelatnosti.

(8) Činjenica da rezidentno pravno lice kontroliše nerezidentno pravno lice ili je pod njegovom kontrolom, sama po sebi ne čini ovo prvo pravno lice stalnim mjestom poslovanja ovog drugog pravnog lica.

(9) Ako pravna lica iz stava (1) ovog člana ne podnose prijave kao obveznici poreza na dobit, Porezna uprava će po službenoj dužnosti ili na prijedlog poreznog obveznika ili drugih zainteresiranih lica rješenjem utvrditi da su ta pravna lica obveznici poreza na dobit.

III. POREZNA OSNOVICA

1. Opće odredbe

Član 7

(1) Porezna osnovica utvrđuje se u poreznom bilansu usklađivanjem rashoda i prihoda i kapitalne dobiti/gubitka iskazanih u finansijskim izvještajima na način propisan ovim zakonom.

(2) Porezna osnovica se izračunava kao dobit iskazana u finansijskom izvještaju uvećana za porezno nepriznate rashode i druge porezno nepriznate stavke i umanjena za neoporezive stavke u skladu sa ovim zakonom.

(3) Svaki prihod i kapitalna dobit koju ostvari porezni obveznik uključuje se u poreznu osnovicu osim stavki koje se, u skladu sa ovim zakonom, ne uključuju.

(4) Iznos poreza na dobit se izračunava množenjem porezne osnovice stopom poreza na dobit.

(5) Porezno priznati rashodi obuhvaćaju sve dokumentirane rashode koji su umanjeni za iznos poreza na dodanu vrijednost koji se može

odbiti, koje porezni obveznik snosi u svrhu ostvarivanja dobiti, ako su pravilno iskazani u finansijskim izvještajima.

(6) Naknade, takse i drugi javni prihodi koje je obveznik dužan platiti na osnovu drugih zakonskih propisa smatraju se da su plaćeni u svrhu ostvarivanja dobiti.

(7) Utvrđivanje porezne osnovice vrši se na konzistentan način kako je propisano ovim članom.

(8) Kod utvrđivanja porezne osnovice dobit podružnice/poslovne jedinice mora odgovarati onoj dobiti koju bi ostvarila podružnica/poslovna jedinica kada bi bila samostalno i nezavisno pravno lice koje obavlja istu ili sličnu djelatnost pod istim ili sličnim uvjetima, te kada bi obavljala djelatnost potpuno samostalno sa pravnim licem čija je podružnica/poslovna jedinica.

(9) Transakcije koje nisu obavljene u poslovne svrhe s ciljem ostvarivanja dobiti ne priznaju se pri izračunavanju porezne osnovice.

Član 8

Za utvrđivanje porezne osnovice priznaju se svi rashodi, prihodi i kapitalna dobit/gubitak u iznosima koji su iskazani u poslovnim knjigama, a koji su u skladu sa računovodstvenim propisima, ukoliko nije drugačije propisano ovim zakonom.

2. Usklađivanje rashoda

Član 9

(1) Porezno nepriznatim rashodima smatraju se:

a) zatezne kamate i troškovi postupka prinudne naplate javnih prihoda koji se plaćaju i obračunavaju prema poreznim administracijama;

b) sudski troškovi vezani uz sporove u vezi sa javnim prihodima bilo da ih je porezni obveznik stvarno snosio ili su nadoknađeni;

c) novčane kazne koje izriče nadležni organ;

d) obračunati i plaćeni porez na dobit;

e) porez po odbitku koji je obračunat i plaćen na vlastiti teret isplatioca;

f) izdaci političkim strankama;

g) raspodjela dobiti i svaka raspodjela iz kapitala;

h) rashodi na ime povećanja rezervi koje nisu predviđene ili su izvršene iznad dozvoljenog iznosa propisanog članom 13. ovog zakona;

i) rashodi koji se ne mogu povezati sa ostvarivanjem dobiti ili se ne mogu povezati sa principom poslovanja pažnjom dobrog privrednika;

j) finansijski rashodi iznad iznosa propisanog članom 18. ovog zakona;

k) rashodi na ime ispravke vrijednosti potraživanja od lica kojem se istovremeno duguje, do iznosa obaveze prema tom licu;

l) zatezne kamate, penali i ugovorne kazne između povezanih lica;

m) rezervisanja koja se ne tretiraju kao porezno priznat rashod u skladu sa ovim zakonom.

(2) Pored rashoda iz stava (1) ovog člana porezno nepriznatim rashodima poreznih obveznika iz člana 3. st. (2) i (3) i člana 4. stav (2) ovog zakona smatraju se opći i administrativni troškovi koji se ne mogu direktno pripisati poslovanju.

Član 10

(1) Rashodi nastali na ime evidentiranja zaliha priznaju se u iznosima iskazanim u finansijskom izvještaju primjenom metode prosječne nabavne cijene.

(2) Ukoliko se zalihe evidentiraju po obračunskim vrijednostima koje odstupaju od nabavnih vrijednosti, razlika koja proizlazi iz odstupanja predstavlja porezno nepriznat rashod.

(3) Rashodi nastali na ime usklađivanja vrijednosti zaliha sa njihovom neto ostvarivom vrijednosti priznaju se u poreznom periodu u kojem su te zalihe prodate ili otpisane ili uništene.

Član 11

(1) Troškovi plaća i drugih primanja lica koji se u skladu sa propisima o porezu na dohodak smatraju prihodom od nesamostalne ili samostalne djelatnosti, a na koje su obračunati obavezni doprinosi i porez na dohodak, porezno su priznat rashod.

(2) Naknade koje isplaćuje poslodavac u skladu sa propisima o porezu na dohodak su porezno priznat rashod.

(3) Porezno priznatim rashodom smatraju se i rashodi na osnovu obračunatih obaveznih doprinosa, uz uvjet da su obračunati u skladu sa važećim propisima u Federaciji, odnosno Republici Srpskoj i Brčko Distriktu.

(4) Porezno priznatim rashodom smatraju se i date stipendije učenicima i studentima, koji nisu povezana lica sa poreznim obveznikom a na redovnom su školovanju, do iznosa koji ne podliježe oporezivanju prema propisima o porezu na dohodak.

Član 12

(1) Rashodi na osnovu reprezentacije, a koja je nastala obavljanjem poslovne djelatnosti, priznaju se kao porezno priznat rashod u iznosu 30% rashoda reprezentacije.

(2) Pod porezno priznatom reprezentacijom iz stava (1) ovog člana podrazumijevaju se rashodi nastali uslijed ugošćavanja poslovnih partnera, a koji su povezani sa obavljanjem djelatnosti ili uspostavljanjem poslovne saradnje.

(3) Rashodi na osnovu donacija za humanitarne, kulturne, obrazovne, naučne i sportske svrhe, a koje se daju pravnim licima koji nisu obveznici poreza na dobit ili fizičkim licima koji nemaju drugih primanja, priznaju se kao porezno priznat rashod do visine 3% ukupnog prihoda u periodu za koji se utvrđuje porez na dobit.

(4) Rashodi na osnovu sponzorstva koji proizlaze iz ugovora o sponzorstvu, priznaju se kao porezno priznat rashod do visine 3% ukupnog prihoda u periodu za koji se utvrđuje porez na dobit.

(5) Pod porezno priznatim rashodima na osnovu sponzorstva iz stava (4) ovog člana podrazumijevaju se rashodi na ime podrške za organiziranje i održavanje manifestacija i drugih sličnih događaja ili

projekata koji nisu direktno povezani sa poslovanjem obveznika, sa ili bez protuusluge u vidu reklamiranja imena, djelatnosti, proizvoda i usluga sponzora.

(6) Izuzetno, rashodi iz st. (1), (3) i (4) ovog člana, a koji su nastali u transakcijama sa povezanim licima, predstavljaju porezno nepriznat rashod.

Član 13

(1) Porezni obveznik može odbiti kao porezno priznat rashod, rashod na ime rezervisanja iz st. (2) i (3) ovog člana.

(2) Rezervisanja za buduće rashode u vezi sa zaštitom životne sredine priznata su u porezne svrhe ukoliko postoji pravna obaveza koja nalaže poreznom obvezniku zaštitu životne sredine. Iznos koji se može izdvojiti u takvu rezervu ne smije prelaziti 30% oporezive dobiti prije izdvajanja u rezerve. Ukupna rezerva za zaštitu životne sredine ni u jednom trenutku ne može prelaziti upisani kapital u sudski registar poreznog obveznika.

(3) Rezervisanja koja se formiraju za buduće troškove u garantnim rokovima priznaju se najviše do 4% godišnjeg prometa poreznog obveznika koji se odnosi na proizvode za koje se daje garancija u poreznom periodu. Ako rezerva prelazi dopušteni iznos, za tu razliku povećava se porezna osnovica u tom poreznom periodu.

(4) Rezervisanja koja se formiraju na ime penala, rabata, popusta ne smatraju se rezervisanjima u smislu stava (3) ovog člana.

Član 14

Rezervisanja iz člana 9. stav (1) tačka m) mogu umanjiti poreznu osnovicu poreznog perioda kada je nastao događaj za koji je izvršeno rezervisanje.

Član 15

(1) Troškovi istraživanja i razvoja mogu se odbiti od porezne osnovice u momentu nastanka na način propisan ovim članom.

(2) Troškovi iz stava (1) ovog člana su svi rashodi vezani uz poslove osnovnog istraživanja, primijenjenog istraživanja i razvoja, a posebno svi direktni troškovi kao što su plaće, naknade, cijena

materijala i usluga, troškovi opreme i objekata u mjeri u kojoj se koriste za aktivnosti istraživanja i razvoja.

Član 16

(1) Finansijskim institucijama priznaju se rashodi po osnovu ispravki vrijednosti potraživanja bilansne aktive i rezervisanja za pokriće očekivanih kreditnih gubitaka za vanbilansne aktive koje se knjigo-vodstveno evidentiraju kroz bilans uspjeha, a koje su finansijske institucije izvršile u skladu sa računo-vodstvenim propisima, i rasporedile prema propisi-ma nadzornih organa na nivo kreditnog rizika 3. Prihodi po osnovu umanjenja ispravke vrijednosti i rezervisanja uključuju se u poreznu osnovicu.

(2) Rashodi po osnovu ispravki vrijednosti potraživanja bilansne aktive kod kojih je nizak nivo kreditnog rizika (nivo kreditnog rizika 1 i 2) nisu porezno priznat rashod. Prihodi po osnovu umanjenja isključuju se iz porezne osnovice.

(3) Osiguravajućim društvima i društvima za reosiguranje kao porezno dopustiv priznaje se rashod na ime formiranja matematičke rezerve, ukoliko su formirana u skladu sa propisima nadzornog organa.

(4) Osiguravajućim društvima i društvima za reosiguranje kao porezno dopustiv priznaje se rashod na ime formiranja tehničke rezerve osiguranja, izuzev matematičke rezerve, pod uvjetima:

a) da su formirana u skladu sa propisima nadzornog organa;

b) da iznos povećanja rezerve u bilansu stanja tekućeg u odnosu na prethodni period ne prelazi 20%.

(5) Rashodi koji prelaze iznose utvrđene prema odredbama ovog člana predstavljaju porezno nepriznat rashod i ne mogu se prenositi u budući porezni period.

Član 17

(1) Na teret rashoda priznaju se ispravke vrijednosti i/ili otpis potraživanja koja se u skladu sa računovodstvenim propisima iskazuju kao prihod, osim rashoda iz člana 9. stav (1) tačka k), pod uvjetima:

a) da su potraživanja u prethodnom poreznom periodu bila uključena u prihode obveznika i da nisu naplaćena u roku 12 mjeseci od datuma dospijeća naplate ili

b) da su potraživanja utužena ili da je pokrenut izvršni postupak ili da su potraživanja prijavljena u likvidacijskom ili stečajnom postupku nad dužnikom.

(2) Na teret rashoda priznaju se i ispravke vrijednosti i/ili otpis potraživanja koja se u skladu sa računovodstvenim propisima ne iskazuju kao prihod osim rashoda iz člana 9. stav (1) tačka k), ukoliko su ispunjeni uvjeti propisani u stavu (1) ovog člana.

(3) Odredbe ovog člana ne odnose se na finansijske institucije kod formiranja rezervi u skladu sa propisima nadzornih organa.

Član 18

(1) Finansijski rashodi na ime kamate ili njenog funkcionalnog ekvivalenta po finansijskim ugovorima i instrumentima uzetim od povezanih lica predstavljaju porezno priznat rashod na način definiran ovim članom.

(2) Ukoliko odnos stavki ukupnih obaveza na osnovu finansijskih ugovora i upisanog kapitala u sudski registar poreznog obveznika prelazi odnos 4:1, finansijski rashodi koji se mogu pripisati iznosu koji prelazi odnos 4:1 predstavljaju porezno nepriznat rashod.

(3) Porezno nepriznati rashodi iz stava (2) ovog člana ne mogu se prenositi iz jednog poreznog perioda u drugi.

(4) Ovaj član se ne primjenjuje na banke, lizing društva i osiguravajuća društva.

Član 19

(1) Kod utvrđivanja porezne osnovice priznaje se obračunata amortizacija primjenom proporcionalne metode amortizacija na dugotrajnu imovinu i imovinu s pravom korištenja na način propisan ovim članom.

(2) Porezno priznate stope amortizacije dugotrajne imovine iznose:

a) građevinski objekti - 5%,

b) ceste, komunalni objekti, željeznica - 10%,

c) oprema, vozila, postrojenja - 15%,

d) oprema za vodoprivredne, vodovodne i kanalizacijske sisteme - 15%,

e) hardver i softver i oprema za zaštitu okoliša - 33,3%,

f) višegodišnji zasadi - 15%,

g) osnovna stada - 40% i

h) nematerijalna imovina - 20%.

(3) Imovina s pravom korištenja amortizuje se kod najmoprimca od prvog dana trajanja najma do kraja njenog korisnog vijeka odnosno do isteka perioda trajanja najma.

(4) Rashodi amortizacije se priznaju u porezne svrhe samo kada je vlastita dugotrajna imovina i imovina s pravom korištenja u upotrebi, kojom porezni obveznik obavlja djelatnost.

(5) Ukoliko je nabavna cijena imovine manja od 1.000,00 KM, njena nabavna vrijednost može se u cijelosti odbiti u godini u kojoj je ta imovina nabavljena.

(6) Imovina iz stava (1) ovog člana koja je u cijelosti otpisana, ali se i dalje vodi u evidencijama do momenta otuđenja ili uništavanja, ne može se ponovo procjenjivati i na nju obračunavati amortizacija i priznati u porezne svrhe.

(7) Rashodi nastali na ime umanjenja vrijednosti imovine iz stava (1) ovog člana, koji se utvrđuju kao razlika između neto sadašnje vrijednosti i njene procijenjene nadoknadive vrijednosti, priznaju se kao porezno dopustiv rashod u poreznom periodu u kojem je ta imovina prodata ili uništena uslijed više sile.

Član 20

(1) Izuzetno od člana 19. stav (1), porezni obveznik ima pravo na ubrzanu amortizaciju dugotrajne imovine koja služi za sprečavanje zagađivanja zraka, vode, zemljišta i ublažavanje buke.

(2) Ubrzana amortizacija može biti do 50% viša od stopa propisanih članom 19. stav (2) ovog zakona. Ukupni trošak amortizacija ne

može preći nabavnu vrijednost.

3. Usklađivanje prihoda

Član 21

(1) Prihodi ostvareni na osnovu učešća u kapitalu drugog poreznog obveznika ne ulaze u osnovicu za oporezivanje, ukoliko se isplaćuju iz dobiti na koju je obračunat i plaćen porez na dobit.

(2) Kao dokaz da je prihod iz stava (1) ovog člana oporezovan, porezni obveznik uz poreznu prijavu dostavlja ovjerenu Izjavu o isplaćenoj oporezovanoj dividendi od isplatioca dividende.

Član 22

(1) Sva otpisana potraživanja iz čl. 16. i 17. ovog zakona koja su bila iskazana kao porezno priznat rashod, a koja se kasnije naplate ili za koja povjerilac povuče tužbu ili prijedlog za izvršenje ili prijavu u stečajnu ili likvidacijsku masu, ulaze u poreznu osnovicu poreznog obveznika.

(2) Sva otpisana potraživanja iz čl. 16. i 17. ovog zakona koja su bila iskazana kao porezno nepriznat rashod, a koja se kasnije naplate, u momentu naplate ne ulaze u poreznu osnovicu poreznog obveznika.

Član 23

(1) Prihodi nastali na osnovu ukidanja rezervisanja iz člana 13. ovog zakona koja su bila porezno nepriznat rashod u poreznom periodu u kojem su iskazana, ne ulaze u poreznu osnovicu.

(2) Prihodi nastali na osnovu ukidanja rezervisanja iz člana 13. ovog zakona koja su bila porezno priznat rashod u poreznom periodu u kojem su iskazana, ulaze u poreznu osnovicu.

4. Kapitalni dobici i gubici

Član 24

(1) Kapitalni dobici koji uvećavaju poreznu osnovicu u periodu u kojem su iskazani su svi oni iznosi koji direktno uvećavaju akumuliranu ili tekuću dobit u bilansu stanja u skladu sa računovodstvenim propisima.

(2) Kapitalnim dobicima koji uvećavaju poreznu osnovicu smatraju se i dobit iz transakcija prodaje, otuđenja ili na drugi način prijenosa imovine, pod uvjetom da ta dobit nije uključena u bilans uspjeha.

(3) Kapitalni dobitak iz stava (2) ovog člana utvrđuje se kao razlika između vrijednosti transakcije i nabavne vrijednosti imovine umanjene za porezno dopustivu amortizaciju. Ukoliko je razlika negativna, u pitanju je kapitalni gubitak.

(4) Za svrhu određivanja kapitalnog dobitka vrijednost transakcije je ugovorena vrijednost, odnosno tržišna vrijednost ukoliko je ugovorena vrijednost niža od tržišne.

(5) Kapitalni gubici koji umanjuju poreznu osnovicu u periodu u kojem su iskazani, smatraju se svi oni iznosi koji direktno umanjuju akumuliranu ili tekuću dobit u bilansu stanja, u skladu sa računovodstvenim propisima.

(6) Kapitalni gubici iz stava (5) ovog člana su one transakcije koje su porezno priznati rashodi u skladu sa ovim zakonom.

5. Porezni gubitak

Član 25

(1) Ako se prilikom utvrđivanja osnovice poreza na dobit u poreznom bilansu iskaže porezni gubitak, tada se taj porezni gubitak, iskazan u poreznom bilansu, može koristiti za umanjenje porezne osnovice u budućim obračunskim periodima, a ne duže od pet godina.

(2) Porezni gubitak iz stava (1) ovog člana, koji nije iskorišten u poreznom bilansu za sljedeću godinu, koristi se u prvoj narednoj godini u kojoj je ostvarena dobit tako da se porezna osnovica uvijek umanjuje za porezne gubitke starijeg datuma.

(3) Porezni gubitak koji ne bude iskorišten u skladu sa stavom (2) ovog člana u sljedećih pet godina od godine u kojoj je nastao, ne može se koristiti za umanjenje oporezive dobiti u narednim obračunskim periodima.

(4) Porezni gubitak obveznika koji je nastao van teritorije Federacije, u Republici Srpskoj ili Brčko Distriktu, kao i porezni gubitak koji je nastao u inozemstvu ne priznaje se.

(5) Sadržaj i oblik obrasca pregleda nastalih, iskorištenih i neiskorištenih poreznih gubitaka propisuje federalni ministar finansija Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dobit.

IV. STATUSNE PROMJENE

1. Statusne promjene obveznika

Član 26

(1) Porezni obveznik kod kojeg se vrše statusne promjene (spajanje, pripajanje, podjela, promjena oblika i prestanak društva) dužan je sačiniti poreznu prijavu i utvrditi poreznu osnovicu u skladu sa odredbama ovog zakona.

(2) Prava i obaveze spojenih, pripojenih ili podijeljenih obveznika preuzimaju pravni sljednici iz porezno-pravnog odnosa.

2. Spajanje, pripajanje, podjela i promjena oblika

Član 27

(1) Pravni sljednik sačinjava poreznu prijavu i utvrđuje poreznu osnovicu u skladu sa ovim zakonom usklađivanjem dobiti iskazane u finansijskom izvještaju za period od dana statusne promjene do kraja poreznog perioda.

(2) Ukoliko postoji kontinuitet u oporezivanju prilikom spajanja, pripajanja, podjele i promjene oblika pravnog lica, te obveznik nastavlja djelatnost, porezna obaveza se utvrđuje na način kao i da nije bilo statusne promjene.

(3) Kontinuitet u oporezivanju, u smislu stava (2) ovog člana, postoji ako pri prijenosu na pravnog sljednika isti nastavljaju voditi knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza, odnosno da ne dolazi do promjena u vrijednosti kod sljednika.

(4) Ako se prilikom spajanja, pripajanja ili podjele ne nastavljaju voditi iste knjigovodstvene vrijednosti preuzete imovine i obaveza, razlika kapitala koja iz promjene proizlazi uključuje se u poreznu osnovicu pravnog sljednika.

(5) Odredbe st. od (2) do (4) ovog člana primjenjuju se nezavisno od toga da li se radi o jednom ili više pravnih lica koja su izvršila statusne promjene.

3. Porezni tretman likvidacije i stečaja

Član 28

(1) Dobit poreznog obveznika u postupku stečaja od dana donošenja rješenja o otvaranju stečajnog postupka do dana početka primjene plana reorganizacije kod stečaja ili pravomoćnosti rješenja o nastavljanju stečajnog postupka, kao i dobiti u postupku reorganizacije, oporezuje se u skladu sa ovim zakonom.

(2) Obveznik iz stava (1) ovog člana sačinjava poreznu prijavu u roku 30 dana od dana:

a) otvaranja stečajnog postupka sa stanjem na dan otvaranja;

b) početka primjene plana reorganizacije sa stanjem na taj dan.

(3) Dobit poreznog obveznika u periodu od pravomoćnosti rješenja o nastavljanju stečajnog postupka do pravomoćnosti rješenja o zaključenju stečajnog postupka (u daljnjem tekstu: period stečaja), utvrđuje se kao pozitivna razlika vrijednosti imovine obveznika sa kraja i sa početka perioda stečaja poslije namirenja povjerilaca. Vrijednost imovine obveznika sa početka perioda stečaja je vrijednost imovine na dan otvaranja stečajnog postupka korigovana za promjene nastale do početka perioda stečaja.

(4) Obveznik iz stava (3) ovog člana sačinjava poreznu prijavu u roku 30 dana od dana:

a) pravomoćnosti rješenja o nastavljanju stečajnog postupka sa stanjem na dan pravomoćnosti tog rešenja;

b) pravomoćnosti rješenja o zaključenju stečajnog postupka sa stanjem na dan pravomoćnosti tog rješenja.

Član 29

(1) Dobit poreznog obveznika u postupku likvidacije od dana donošenja rješenja o otvaranju likvidacionog postupka do dana pravomoćnosti rješenja o okončanju likvidacionog postupka, oporezuje se u skladu sa ovim zakonom.

(2) Obveznik iz stava (1) ovog člana sačinjava poreznu prijavu u roku 30 dana od dana:

a) otvaranja likvidacionog postupka sa stanjem na dan otvaranja;

b) pravomoćnosti rješenja o okončanju likvidacionog postupka sa stanjem na dan pravomoćnosti tog rješenja.

Član 30

(1) Ako je likvidacioni višak imovine veći od upisanog kapitala u sudski registar pravnog lica, a koji pripada vlasniku pravnog lica nad kojim je okončan postupak likvidacije, odnosno zaključen postupak stečaja, ostvareni višak ima status dividende.

(2) Vrijednost imovine iz stava (1) ovog člana jednaka je njenoj tržišnoj vrijednosti nakon okončanja postupka stečaja, odnosno likvidacije.

(3) Ako je knjigovodstvena vrijednost kapitala veća od iznosa likvidacionog viška te vlasnik kapitala ostvaruje gubitak, nastali gubitak se ne priznaje kao porezno dopustivo umanjenje porezne osnovice.

V. POREZNA STOPA

Član 31

Porez na dobit plaća se po stopi od 10% na poreznu osnovicu utvrđenu u poreznom bilansu.

VI. OTKLANJANJE DVOSTRUKOG OPOREZIVANJA DOBITI

Član 32

(1) Ukoliko tokom poreznog perioda privredno društvo - rezident Federacije ostvaruje dobit iz poslovanja putem podružnice u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu, porez na dobit koji taj rezident treba platiti u Federaciji umanjuje se za iznos poreza koji je platio ili treba platiti na dobit ostvarenu u Republici Srpskoj, odnosno Brčko Distriktu u skladu sa ovim članom.

(2) Ukoliko tokom poreznog perioda privredno društvo - rezident Federacije ostvaruje dobit iz poslovanja izvan teritorije Bosne i Hercegovine, porez na dobit koji taj rezident treba platiti u Federaciji umanjuje se za iznos poreza koji je platio ili treba platiti na dobit ostvarenu izvan teritorije Bosne i Hercegovine u skladu sa ovim članom.

(3) Umanjenje poreza na dobit predviđeno st. (1) i (2) ovog člana ne može preći iznos poreza koji bi se inače platio za taj iznos dobiti iskazane u skladu sa odredbama POGLAVLJA III. POREZNA OSNOVICA ovog zakona.

(4) Ukoliko tokom poreznog perioda rezident Federacije ostvaruje prihod izvan teritorije Bosne i Hercegovine, porez na dobit koji taj rezident treba platiti u Federaciji umanjuje se za iznos poreza po odbitku koji je platio izvan teritorije Bosne i Hercegovine.

(5) Odredbe iz st. (3) i (4) ovog člana primjenjuju se u skladu sa članom 35. ovog zakona.

Član 33

(1) Obveznik iz člana 32. st. (1) i (2) ovog zakona dužan je nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave podnijeti dokaze o visini dobiti i visini poreza na dobit koji je njegova podružnica platila.

(2) Obveznik iz člana 32. stav (4) ovog zakona dužan je nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave podnijeti dokaze o visini prihoda, visini poreza po odbitku koji je plaćen i, po potrebi, Potvrdu o rezidentnosti koju izdaje nadležni organ države isplatioca prihoda ukoliko dokaz o visini prihoda nije ovjerio nadležni organ države isplatioca.

Član 34

(1) Potvrdu o rezidentnosti u svrhu izbjegavanja dvostrukog oporezivanja na zahtjev poreznog obveznika - rezidenta Federacije izdaje nadležna organizaciona jedinica Porezne uprave u kojoj je evidentiran kao porezni obveznik.

(2) Oblik, sadržaj i postupak izdavanja potvrde o rezidentnosti koji proizlazi iz ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja propisuje federalni ministar finansija.

Član 35

(1) Ugovori o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja koje je ratifikovala ili na bazi notifikacije prihvatila Bosna i Hercegovina primjenjuju se kod oporezivanja dobiti ili prihoda nerezidenta i imaju prioritet u odnosu na odredbe ovog zakona.

(2) Ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ne mogu se pripisivati nove porezne obaveze.

VII. POREZNI POTICAJI

Član 36

(1) Porezni obveznik ima pravo na umanjenje plaćanja poreza na dobit na osnovu investiranja u skladu sa uvjetima propisanim u ovom članu.

(2) Poreznom obvezniku koji izvrši investiranje iz vlastitih sredstava u proizvodnu opremu u vrijednosti više od 50% ostvarene dobiti tekućeg poreznog perioda, umanjuje se obaveza obračunatog porez na dobit za 30% iznosa u godini investiranja.

(3) Pod investiranjem u proizvodnu opremu iz stava (2) ovog člana podrazumijeva se kupovina stalnih sredstava i to: postrojenja i opreme, uz izuzetak putničkih automobila, koju obveznik kupuje vlastitim sredstvima u svrhu obavljanja proizvodne djelatnosti.

(4) Poreznom obvezniku koji u periodu od pet uzastopnih godina izvrši investiranje iz vlastitih sredstava u ukupnom iznosu 20 miliona KM, s tim da u prvoj godini investira 4 miliona KM, umanjuje se obaveza obračunatog porez na dobit za 50% iznosa u godinama investiranja.

(5) Pod investiranjem iz stava (4) ovog člana podrazumijeva se ulaganje u stalna sredstava i to: nekretnine, postrojenja i opremu, uz izuzetak stambenih jedinica i putničkih automobila, koja će porezni obveznik koristiti u svrhu obavljanja proizvodne djelatnosti.

(6) Porezni obveznik iz st. (2) i (4) ovog člana gubi pravo na porezno oslobađanje ukoliko:

a) izvrši isplatu dividende tokom i do treće godine od posljednje godine korištenja poreznog poticaja iz ovog člana iz dobiti koja je oslobođena plaćanja poreza na dobit;

b) u periodu pet godina ne dostigne cenzus za investiranje iz stava (4) ovog člana;

c) koristi pravo prijenosa poreznog gubitka do isteka druge godine nakon posljednje godine korištenja poticaja.

(7) Porezni obveznik iz stava (6) ovog člana je u obavezi obračunati i uplatiti razliku poreza na dobit kao da nije bilo poreznog umanjenja zajedno sa zateznim kamatama na javne prihode.

(8) Porezni obveznik ima pravo u jednom poreznom periodu koristiti jedan od navedenih poreznih poticaja iz ovog člana.

(9) Federalni ministar finansija će Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dobit propisati sadržaj i oblik obrasca pregleda nastalih, iskorištenih i neiskorištenih poreznih poticaja, kao i postupak dokazivanja.

Član 37

(1) Porezni obveznik ima pravo na porezno priznati rashod u visini dvostrukog iznosa bruto-plaće isplaćene novoprimljenim zaposlenima ukoliko ispunjava sljedeće uvjete i to:

a) trajanje ugovora o radu mora biti najmanje na period 12 mjeseci sa punim radnim vremenom i

b) novoprimljeni zaposleni nije bio zaposlen kod poreznog obveznika ili povezanog lica u prethodnih pet godina.

(2) Porezni obveznik iz stava (1) ovog člana gubi pravo na umanjenje porezno priznatih rashoda u dvostrukom iznosu ukoliko nije ispoštovao uvjete iz stava (1) ovog člana, te je u obavezi obračunati i uplatiti razliku poreza zajedno sa zateznim kamatama na javne prihode.

VIII. POREZ PO ODBITKU

Član 38

(1) Porez po odbitku obračunava se na prihod koji je ostvario nerezident obavljanjem povremene djelatnosti na teritoriji Federacije, osim prihoda koji se može pripisati poslovnoj jedinici nerezidenta u Federaciji. Porez po odbitku obračunava se na osnovu isplate ili na drugi način izmirene:

a) dividende, odnosno raspodjela iz dobiti;

b) kamate ili njenog funkcionalnog ekvivalenta po finansijskim instrumentima i aranžmanima;

c) naknada za autorska prava i druga prava intelektualnog vlasništva;

d) naknada za upravljačke, tehničke i obrazovne usluge (uključujući naknade za usluge istraživanja tržišta, poreznog savjetovanja, revizorske usluge i konzalting usluge);

e) naknada za zakup na osnovu iznajmljivanja pokretne i nepokretne imovine;

f) naknada za zabavne i sportske događaje;

g) premija osiguranja za osiguranje ili reosiguranje od rizika u Federaciji;

h) naknada za telekomunikacijske usluge;

i) ostale naknade za usluge, ali samo za nerezidente iz država sa kojima nema potpisan ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

(2) Porez po odbitku se obračunava i plaća i na prihod nerezidenta koji se ostvari iz poslovanja iz člana 6. st. (3) i (4) ovog zakona, ukoliko primalac prihoda nema status poreznog obveznika iz člana 3. stav (3) ovog zakona.

(3) Plaćanju poreza po odbitku ne podliježu:

a) kamate na kredite koje daju dobavljači za nabavku opreme za proizvodne djelatnosti;

b) kamata na državne obveznice;

c) premija osiguranja za reosiguranje od rizika u Federaciji koju plaća reosiguravalac koji ima odobrenje za rad od nadzornog organa.

(4) Porez po odbitku uime nerezidenta obračunava i obustavlja isplatilac - rezident Federacije prilikom isplate, odnosno izmirivanja obaveza prema nerezidentu na drugi način.

(5) Isplatilac prihoda je dužan podnijeti poreznu prijavu nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave o obračunatom i uplaćenom porezu po odbitku za i uime nerezidenta i platiti taj porez u roku 10 dana nakon isteka mjeseca u kojem je izvršena isplata, odnosno izmirena obaveza nerezidentu.

(6) Osnovica na koju se obračunava porez po odbitku je bruto-iznos.

(7) Porez po odbitku plaća se po stopi 10% a na dividende po stopi 5%. Stopa poreza po odbitku može biti i niža u slučaju primjene Ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

(8) Pojam dividenda znači prihod od dionica ili drugih prava (izuzev potraživanja), udjela u dobiti, kao i prihod od drugih korporativnih prava koji podliježe istom poreznom tretmanu kao prihod od dionica.

(9) Pojam kamata znači prihod od potraživanja svih vrsta, bilo da su osigurana hipotekom ili ne i bilo da nose pravo na udio u dobiti dužnika ili ne, a posebno prihod od državnih vrijednosnih papira i prihod od obveznica ili pozajmica, uključujući premije i nagrade na takve vrijednosne papire, obveznice ili pozajmice. Zatezne kamate ne smatraju se kamatom u smislu ovog člana.

(10) Pojam naknade za autorska prava i druga prava intelektualnog vlasništva znači naknada za korištenje ili pravo korištenja autorskog prava na književno, umjetničko ili naučno djelo uključujući kinematografske filmove, bilo koji patent, licence, zaštitni znak, dizajn ili model, plan, tajnu formulu ili postupak ili za informacije o industrijskom, komercijalnom ili naučnom iskustvu i druga slična prava koja se plaćaju nerezidentima.

(11) Federalni ministar finansija će Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dobit propisati sadržaj i oblik porezne prijave iz stava (5) ovog člana.

Član 39

(1) Oporezivim prihodom nerezidenta smatra se i prihod koji ostvari nerezidentno pravno lice od rezidentnog pravnog lica ili drugog nerezidentnog lica na teritoriji Federacije na osnovu prodaje ili prijenosa, uz naknadu, za nepokretnu imovinu, dionice ili udjele u kapitalu koji se u skladu sa računovodstvenim propisima smatraju dugoročnim finansijskim plasmanom i prava industrijske svojine, ako ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja nije drugačije propisano.

(2) U svrhu utvrđivanja visine prihoda iz stava (1) ovog člana prodajnom naknadom se smatra ugovorena naknada, osim u slučaju prodaje povezanim licima kada je ugovorena naknada manja od

tržišne, tada se prodajnom naknadom smatra tržišna vrijednost bez poreza na dodanu vrijednost.

(3) Nerezident - primalac prihoda iz stava (1) ovog člana dužan je nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave, u općini na čijoj se teritoriji nalazi nepokretna imovina, sjedište pravnog lica u kojem nerezidentno pravno lice ima dionice ili udjele koji su predmet prodaje, samostalno ili putem punomoćnika određenog u skladu sa posebnim propisima podnijeti poreznu prijavu i izvršiti uplatu u roku 30 dana od dana ostvarivanja prihoda.

(4) Ukoliko nerezident - primalac prihoda ne podnese poreznu prijavu i izvrši uplatu u skladu sa stavom (3) ovog člana, obveznik poreza je kupac nepokretne imovine, odnosno pravno lice - rezident čije dionice ili udjeli se prenose kao da je to njegova porezna obaveza.

(5) Federalni ministar finansija će Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dobit propisati sadržaj i oblik porezne prijave iz stava (3) ovog člana.

Član 40

(1) Ukoliko se primjenjuje niža porezna stopa od stopa navedenih u članu 38. stav (7) ovog zakona, isplatilac je dužan, uz propisani obrazac, priložiti nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave Potvrdu o rezidentnosti primaoca prihoda koju je izdao nadležni organ države primaoca ne stariju od godinu dana i Izjavu nerezidenta da je on primalac prihoda i stvarni vlasnik, odnosno korisnik tog prihoda.

(2) Ukoliko se porez po odbitku uredno i pravovremeno ne obustavi i/ili ne plati, isplatilac prihoda je dužan platiti porez po odbitku koji duguje nerezident kao da je to njegova porezna obaveza.

(3) Ukoliko je Ugovorom o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja propisano oporezivanje u državi nerezidenta, isplatilac prihoda je dužan posjedovati u svojoj evidenciji dokumente iz stava (1) ovog člana.

IX. GRUPNO OPOREZIVANJE

1. Porezno konsolidovanje

Član 41

(1) U smislu ovog zakona matično privredno društvo i njegova zavisna društva čine grupu privrednih društava ukoliko među njima postoji neposredna ili posredna kontrola više od 50% dionica, odnosno udjela.

(2) Grupa privrednih društava iz stava (1) ovog člana ima pravo tražiti porezno konsolidovanje pod uvjetom da:

a) sva privredna društva u grupi su rezidenti Federacije i

b) postoji odluka društava učesnika da su saglasni sa konsolidacijom.

(3) Zahtjev za odobrenje za porezno konsolidovanje matično privredno društvo podnosi nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave najranije istekom poreznog perioda u kojem su ispunjeni uvjeti iz st. (1) i (2) ovog člana od početka do kraja poreznog perioda na koji se odnosi.

(4) Ukoliko su ispunjeni uvjeti iz st. od (1) do (3) ovog člana, nadležna organizaciona jedinica Porezne uprave će u roku 30 radnih dana od dana podnošenja zahtjeva donijeti rješenje kojim se odobrava porezno konsolidovanje.

Član 42

(1) Svaki član grupe iz člana 41. stav (1) ovog zakona dužan je podnijeti svoj porezni bilans, a matično privredno društvo podnosi konsolidovani porezni bilans za grupu privrednih društava.

(2) U konsolidovanom poreznom bilansu gubici jednog ili više privrednih društava prebijaju se na račun dobiti ostalih privrednih društava u grupi.

(3) Oporeziva dobit koju ostvari član grupe iz člana 41. stav (1) ovog zakona, a koja se iskazuje u konsolidovanom poreznom bilansu, ne može se umanjiti za iznos poreznog gubitka koji se prenosi iz prethodnih godina.

(4) Za obračunati porez po konsolidovanom bilansu obveznici su pojedinačni članovi grupe, srazmjerno oporezivoj dobiti iz

pojedinačnog poreznog bilansa, a isplatilac obračunatog poreza po konsolidovanom bilansu je matično privredno društvo.

(5) Sadržaj i oblik konsolidovanog poreznog bilansa propisuje federalni ministar finansija Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dobit.

Član 43

(1) Jednom odobreno porezno konsolidovanje primjenjuje se najmanje pet godina.

(2) Ukoliko se jedno ili više društava u grupi naknadno opredijeli za pojedinačno oporezivanje prije isteka roka iz stava (1) ovog člana, svi članovi grupe dužni su platiti razliku poreza koji bi bili dužni platiti da nisu koristili porezno konsolidovanje.

X. TRANSFERNE CIJENE

Član 44

(1) Porezni obveznik koji učestvuje u transakciji sa povezanim licem mora utvrditi svoju oporezivu dobit na način koji je u skladu sa principom van dohvata ruke.

(2) Oporeziva dobit poreznog obveznika koji učestvuje u jednoj ili više transakcija sa povezanim licima u skladu je sa principom van dohvata ruke ukoliko se uvjeti transakcija sa povezanim licima ne razlikuju od uvjeta koji bi bili primijenjeni između nezavisnih lica u uporedivim transakcijama provedenim pod uporedivim okolnostima.

(3) Pojam povezana lica podrazumijeva bilo koja dva lica ukoliko jedno lice djeluje ili će vjerojatno djelovati u skladu sa smjernicama, zahtjevima, prijedlozima ili željama drugog lica ili ukoliko oba djeluju ili će vjerojatno djelovati u skladu sa smjernicama, zahtjevima, prijedlozima ili željama trećeg lica, bez obzira na to da li su te smjernice, zahtjevi, prijedlozi ili želje saopćeni. Povezanim licima se smatraju posebno sljedeća lica:

a) bračni i vanbračni drug, potomci usvojenici i potomci usvojenika, roditelji, usvojioci, braća i sestre i njihovi potomci, djedovi i nane i njihovi potomci kao braća i sestre i roditelji bračnog ili vanbračnog druga;

b) pravno lice i svako fizičko lice koje posjeduje neposredno ili posredno 25 ili više procenata vrijednosti ili broja dionica ili glasačkih prava u tom pravnom licu;

c) dva ili više pravnih lica ukoliko jedno fizičko lice ili treće lice posjeduje direktno ili indirektno 25 ili više procenata vrijednosti ili broja dionica ili glasačkih prava u svakom pravnom licu.

(4) Ukoliko uvjeti kontrolisane transakcije nisu u skladu sa principom van dohvata ruke, oporeziva dobit povećat će se kroz povećanja prihoda ili smanjenja rashoda koji se mogu odbiti od porezne osnovice.

Član 45

(1) U smislu člana 44. stav (2), transakcije su uporedive:

a) tamo gdje nema značajnih razlika između njih koje bi mogle bitno uticati na finansijske rezultate koji se ispituju po metodi transfernih cijena koja se primjenjuje ili

b) tamo gdje takve razlike postoje, ukoliko se mogu izvršiti razumno precizna prilagođavanja radi otklanjanja efekata takvih razlika.

(2) Usklađenost uvjeta transakcije između povezanih lica sa principom van dohvata ruke utvrđuje se primjenom najprikladnije metode transfernih cijena na okolnosti slučaja. Najprikladnija metoda transfernih cijena odabire se između sljedećih metoda transfernih cijena:

a) metoda uporedivih nekontrolisanih cijena;

b) metoda cijene koštanja uvećane za uobičajenu zaradu ili

c) metoda preprodajne cijene.

(3) U slučaju da se ne mogu primijeniti metode iz stava (2) ovog člana može se koristiti jedna od sljedećih alternativnih metoda:

a) metoda podjele dobiti;

b) metoda transakcijske neto-marže ili

c) bilo koja druga metoda pod uvjetom da se nijedna od metoda iz stava (2) ovog člana i metoda iz tač. a) i b) ovog stava ne može razumno primijeniti za utvrđivanje uvjeta po principu van dohvata

ruke za transakcije između povezanih lica i da ta druga metoda donosi rezultat koji je u skladu sa principom van dohvata ruke.

Član 46

(1) Porezni obveznik koji učestvuje u transakcijama sa povezanim licima dužan je u trenutku podnošenja svoje porezne prijave imati dokumentaciju o transfernim cijenama koja sadrži dovoljno informacija i analizu da se potvrdi da su uvjeti njegovih transakcija sa povezanim licima u skladu sa principom van dohvata ruke.

(2) Po prijemu zahtjeva Porezne uprave porezni obveznik dužan joj je podnijeti dokumentaciju o transfernim cijenama u roku 45 dana.

(3) Federalni ministar finansija donosi Pravilnik o transfernim cijenama u kojem se razrađuje primjena pojedinih metoda, utvrđivanje transfernih cijena i postupak dokazivanja.

XI. UTVRĐIVANJE I NAPLATA POREZA NA DOBIT

1. Porezni period

Član 47

(1) Porez na dobit se obračunava na poreznu osnovicu u skladu sa odredbama ovog zakona za porezni period koji je jednak kalendarskoj godini.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, porezni period može biti i različit od kalendarske godine u slučajevima:

a) početka poslovanja pravnog lica u toku kalendarske godine;

b) prestanak poslovanja pravnog lica prije isteka kalendarske godine;

c) statusne promjene pravnog lica i

d) određivanja drugog poreznog perioda na osnovu rješenja federalnog ministra finansija koje će se primjenjivati najmanje tri uzastopna porezna perioda.

(3) Porezni obveznik sa poreznim periodom iz stava (2) tačka d) ovog člana dužan je podnijeti poreznu prijavu u roku 30 dana za:

a) period od 1. januara tekuće godine do dana kada po rješenju započinje poslovnu godinu koja se razlikuje od kalendarske ili

b) period od dana kada po rješenju prestaje poslovna godina do 31. decembra.

(4) Porezni obveznik je dužan dostaviti rješenje nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave u slučaju primjene poreznog perioda iz stava (2) tačka d) ovog člana.

2. Razrez poreza

Član 48

(1) Razrez poreza na dobit vrši se unosom u evidenciju Porezne uprave iznosa obaveze koju je utvrdio i u svojoj poreznoj prijavi iskazao obveznik.

(2) Razrezom se smatra i unos u evidenciju Porezne uprave iznosa porezne obaveze utvrđen kontrolom obveznika, odnosno obradom njegove porezne prijave i usklađivanjem podataka iz poreznog bilansa.

(3) Razrezom se smatra i unos u evidenciju Porezne uprave iznosa porezne obaveze koju je Porezna uprava utvrdila na osnovu podataka iz porezne prijave koju je ona podnijela uime obveznika.

(4) Razrez poreza se poništava ili mijenja ukoliko Porezna uprava odredi da se razrez može izmijeniti ili poništiti ili kada ovlašteni službenici Porezne uprave rješenjem nalože uplatu dodatno utvrđene porezne obaveze na osnovu izvršenog nadzora.

3. Porezna prijava

Član 49

(1) Porezni obveznici dužni su pravilno i tačno popunjenu poreznu prijavu podnijeti nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave u roku 30 dana po isteku roka propisanog za podnošenje godišnjih finansijskih izvještaja.

(2) Porezna prijava iz stava (1) ovog člana uključuje Prijavu poreza na dobit, Porezni bilans i drugu dokumentaciju propisanu ovim zakonom.

(3) Ukoliko ukupni iznos transakcija poreznog obveznika iz člana 44. ovog zakona prelazi iznos 500.000,00 KM u poreznom periodu, porezni obveznik je dužan nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne

uprave podnijeti, uz poreznu prijavu, i poseban pregled tih transakcija.

(4) Federalni ministar finansija će Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dobit propisati sadržaj i oblik porezne prijave i poreznog bilansa.

Član 50

(1) Porezni obveznik može sam podnijeti izmijenjenu poreznu prijavu iz člana 49. ovog zakona u roku 180 dana od dana podnošenja prve porezne prijave u slučaju ispravljanja greške ili dopune podataka na prijavi koja je prethodno podnesena.

(2) Ako je porezni obveznik nakon isteka roka iz stava (1) ovog člana uočio potrebu izmjene porezne prijave, o tome obavještava nadležnu organizacionu jedinicu Porezne uprave.

(3) Izmijenjenu poreznu prijavu porezni obveznik podnosi na istim propisanim obrascima na kojima je podnesena porezna prijava koja je predmet izmjene, sa naznakom da se radi o izmijenjenoj poreznoj prijavi.

(4) Izmijenjena porezna prijava sadrži informacije o razlogu izmjene ranije podnesene porezne prijave.

Član 51

Na utvrđivanje, naplatu i povrat poreza, žalbeni postupak, zastaru, prekršajni postupak i druge postupke vezane uz porez na dobit primjenjuju se posebni propisi.

4. Naplata poreza

Član 52

(1) Porezni obveznik u toku godine vrši plaćanje akontacija poreza na dobit u jednakim mjesečnim iznosima.

(2) Obveznik uplate akontacije je i pravno lice iz člana 28. stav (1) i člana 29. stav (1) ovog zakona.

(3) Akontacije se obračunavaju na osnovu prijave poreza na dobit prethodnog poreznog perioda i takav iznos akontacije se plaća sve do podnošenja nove porezne prijave.

(4) Iznos mjesečne akontacije može se izmijeniti na zahtjev poreznog obveznika u slučajevima:

a) statusne promjene poreznog obveznika;

b) kada postoji osnovana pretpostavka da će porezni obveznik poslovati sa gubitkom, uz uvjet da tu pretpostavku osnovano može dokazati;

c) prirodne i druge nesreće koje su bitno uticale na poslovanje poreznog obveznika.

(5) Iznos mjesečne akontacije može izmijeniti i Porezna uprava uslijed nadzora ili na osnovu drugih podataka o poslovanju poreznog obveznika kojima raspolaže.

(6) U slučajevima iz st. (4) i (5) ovog člana Porezna uprava će rješenjem utvrditi novi mjesečni iznos akontacije poreza na dobit.

(7) Porezni obveznik koji počinje sa poslovanjem prvi put nije dužan plaćati akontacije poreza na dobit do podnošenja prve prijave poreza na dobit.

Član 53

(1) Akontacija poreza na dobit se plaća do kraja tekućeg mjeseca za prethodni mjesec.

(2) Ako je porez koji je utvrđen i iskazan u prijavi poreza na dobit veći od iznosa ranije uplaćenih akontacija poreza na dobit, obveznik je tu razliku dužan uplatiti najkasnije 20 radnih dana nakon dana podnošenja porezne prijave.

(3) Ako je porez koji je utvrđen i iskazan u prijavi poreza na dobit manji od iznosa ranije uplaćenih mjesečnih akontacija poreza na dobit ili pretplata poreza na dobit iz ranijih perioda, više plaćeni porez će se, u skladu sa zahtjevom obveznika, vratiti u roku 20 radnih dana od dana podnošenja zahtjeva za povrat ili uračunati u akontacije poreza na dobit za naredni period ukoliko obveznik nema neizmirenih obaveza na osnovu drugih poreza.

Član 54

(1) Na iznos poreza na dobit i/ili na iznos mjesečne akontacije koja nije plaćena u zakonom propisanom roku, porezni obveznik plaća

zateznu kamatu na javne prihode.

(2) Porezni obveznik ima pravo na zateznu kamatu na javne prihode u slučaju povrata više plaćenog poreza ili pogrešno uplaćenog poreza.

5. Isplata iz dobiti

Član 55

(1) Obveznik ne može vršiti isplate iz dobiti ukoliko na dan isplate ima neizmirenih obaveza na osnovu direktnih poreza i/ili doprinosa ili obaveza prema zaposlenicima sa osnova prihoda od nesamostalne djelatnosti.

(2) Obveznik ne može davati pozajmice ili vršiti prijenos imovine na druga pravna lica ukoliko ima neizmirenih obaveza na osnovu plaćanja javnih prihoda ili obaveza prema zaposlenicima sa osnova prihoda od nesamostalne djelatnosti.

6. Zastara

Član 56

(1) Pravo na utvrđivanje i naplatu poreza, kamata i troškova prisilne naplate i novčanih kazni izrečenih prema ovom zakonu zastarijeva za pet godina po isteku godine u kojoj je trebalo izvršiti utvrđivanje, odnosno naplatu poreza, kamate, troškova prisilne naplate i novčanih kazni.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, pravo na utvrđivanje i naplatu poreza, kamata i troškova prisilne naplate i novčanih kazni ne zastarijeva u slučaju kada se utvrdi da je porezna obaveza utvrđena na osnovu netačne dokumentacije ili ukoliko porezna prijava nije podnesena.

XII. POSLOVNE EVIDENCIJE

Član 57

(1) Za utvrđivanje porezne osnovice mjerodavne su poslovne knjige i evidencije koje se vode u skladu sa računovodstvenim propisima.

(2) Porezni obveznici iz člana 3. st. (2) i (3) ovog zakona obavezni su osigurati posebno knjigovodstveno praćenje poslovnih događaja i

obračun oporezive dobiti, a u skladu sa stavom (1) ovog člana.

XIII. KAZNENE ODREDBE

Član 58

(1) Porezni obveznici koji činjenjem ili nečinjenjem naprave prekršaj u vezi sa odredbama ovog zakona podliježu novčanoj kazni za prekršaje.

(2) Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 100.000,00 KM bit će kažnjen za prekršaj porezni obveznik ako:

a) ne podnese poreznu prijavu i porezni bilans u skladu sa članom 49. stav (1) ovog zakona;

b) ne podnese poreznu prijavu poreza po odbitku u skladu sa članom 38. stav (5) ili članom 39. stav (3) ovog zakona;

c) ne podnese konsolidovani porezni bilans i pojedinačne bilanse u skladu sa članom 42. stav (1) ovog zakona;

d) ne sačinjava poreznu prijavu u skladu sa članom 28. st. (2) i (4) i članom 29. stav (2) ovog zakona;

e) ne podnese pregled transakcija u skladu sa članom 49. stav (4) ovog zakona;

f) izvrši isplatu suprotnu članu 55. ovog zakona;

g) ne iskazuje transakcije u skladu sa principom van dohvata ruke sa povezanim licima u skladu sa čl. od 44. do 46. ovog zakona;

h) ne vodi poslovnu evidenciju u skladu sa članom 57. ovog zakona;

i) ne posjeduje dokumentaciju u skladu sa članom 40. ovog zakona;

j) ne posjeduje dokumentaciju o transfernim cijenama u skladu sa članom 46. stav (1) ovog zakona;

k) ne dostavi dokumentaciju Poreznoj upravi na njen zahtjev u skladu sa članom 46. stav (2) ovog zakona;

l) razrez poreza utvrđen članom 48. stav (1) ovog zakona je manji od razreza poreza utvrđenog st. (3) i (4) istog člana.

(3) Za prekršaj iz stava (2) ovog člana bit će kažnjeno i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 2.500,00 KM do

10.000,00 KM.

(4) Novčane kazne propisane st. (2) i (3) ovog člana povećavaju se za 50% u slučajevima kada je porezni obveznik počinio ponovni drugi ili više puta prekršaj iz stava (2) ovog člana.

Član 59

(1) Novčanom kaznom od 2.000,00 KM do 30.000,00 KM bit će kažnjen za prekršaj porezni obveznik ako:

a) ne plaća akontaciju prema članu 52. ovog zakona;

b) ne izvrši plaćanje u skladu sa članom 53. stav (2) ovog zakona;

c) ne dostavi rješenje nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave u skladu sa članom 47. stav (4) ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana bit će kažnjeno i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM.

(3) Novčane kazne propisane st. (1) i (2) ovog člana povećavaju se za 50% u slučajevima kada je porezni obveznik počinio ponovni drugi ili više puta prekršaj iz stava (1) ovog člana.

XIV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 60

(1) Federalni ministar finansija će u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dobit kojim će se propisati: utvrđivanje porezne osnovice, procedure utvrđivanja i naplate poreza, procedure za ostvarivanje prava na porezne poticaje, oblik, sadržaj, načine i rokove dostavljanja obrazaca poreznih prijava i druga pitanja od značaja za primjenu ovog zakona.

(2) Federalni ministar finansija će Pravilnik o transfernim cijenama, za čije donošenje je ovlašten u skladu sa članom 46. stav (3) ovog zakona, donijeti u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 61

(1) Danom početka primjene ovog zakona prestaje važiti Zakon o porezu na dobit ("Službene novine Federacije BiH", br. 97/07, 14/08 i 39/09), zaključno sa obračunskim periodom 2015. godine, izuzev odredbi koje se odnose na porezno oslobađanje iz člana 32. koji se odnosi na započete investicije, a koji će se primjenjivati do isteka perioda pet godina i odredbi o prijenosu poreznog gubitka iz člana 24. koji će se primjenjivati do isteka pet godina, odnosno perioda za koji su se mogli koristiti.

(2) Postupak utvrđivanja porezne osnovice i naplate poreza na dobit za 2015. godinu izvršit će se po odredbama Zakona o porezu na dobit ("Službene novine Federacije BiH", br. 97/07, 14/08 i 39/09).

Član 62

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Samostalni član Zakona o izmjenama i dopunama
Zakona o porezu na dobit

("Sl. novine FBiH", br. 15/2020)

Član 5

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".